

Fellesrådets økonomi 2021

Investeringsregnskap

(tall i parentes gjelder tilsvarende tall for 2020)

(millioner kroner)	Regnskap 2021	Revidert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Investeringer i anleggsmidler	101,5	103,3	107,2	128,4
Refusjon til menighetsråd	-	-	-	0,3
Dekning av tidl.års udekket	-	-	-	4,0
Avsetninger	30,7	31,9	15,0	22,6
Årets finansieringsbehov	132,1	135,2	122,2	155,3
Finansiert slik:				
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	-0,7	-0,7	-	-0,1
Refusjoner	-19,6	-20,0	-	-25,3
Tilskudd til investeringer	-94,4	-98,6	-92,2	-86,6
Sum ekstern finansiering	-114,6	-119,3	-92,2	-112,0
Overført fra driftsregnskapet	-1,6	-3,0	-1,0	-2,7
Bruk av avsetninger	-15,9	-12,9	-29,0	-40,6
Sum finansiering	-132,1	-135,2	-122,2	-155,3
Udekket/udisponert	0,0	0,0	0,0	0,0

Det er investert totalt 101,5 (128,4) millioner kroner (inkl mva) i anleggsmidler, hvorav 32,8 (62,1) til gravplasser og 67,1 (66,6) millioner kroner til kirkebygg og 1,5 millioner kroner til kirkelig virksomhet og administrasjon.

Investering kirkebygg har følgende fordeling:

- Middelalderkirker 25,9 millioner kroner
- Rehabilitering kirkebygg 37,5 millioner kroner
- Nye kirkebygg 3,7 millioner kroner

Gravplass

Antveit gravplass ble ferdigstilt i 2021 og offisielt åpnet 27. august. Totalt har prosjektet kostet 65,4 millioner kroner (ex mva). Gravplassen har 4500 graver, og det tilbys ordinære urne- og kistegraver, kistegraver i dobbel dybde, retningsbestemte kistegraver med seremoniplass og urnegraver i navnet minnelund. Med gravplassens store gravkapasitet vil befolkningen i Bergen nord ha tilbud om graver i svært mange år. Neste store prosjekt blir utvidelse av gravplassen i Fyllingsdalen. Planlegging og prosjektering er påbegynt i 2021.

Navnet minnelund er et tilbud som benyttes i stadig større grad. I 2021 ble totalt 12 % av alle urnegravlegginger foretatt i navnet minnelund. I 2021 er det kommet på plass nytt minnesmerke på Fyllingsdalen gravplass. Arbeid med etablering av navnet minnelund på Møllendal gravplass og nytt minnesmerke på Fana kirkegård er påbegynt.

Rehabilitering av eksisterende gravplasser er et kontinuerlig og nødvendig arbeid for å ha nok tilgjengelige graver. I tillegg er det behov for å forbedre infrastruktur, med særlig vekt på vannhåndtering og HMS. Det er gjennomført masseutskifting på Mjeldheim og Loddefjord gravplasser. På Møllendal gravplass er vannposter med tilhørende infrastruktur skiftet og gjerder

rehabiliterert. Det er også kommet nye vannposter på Gravdalspollen gravplass. Arbeid med rehabilitering av inngangspartiet på Nygård gravplass er påbegynt.

I 2021 har det også vært mulig å prioritere rehabilitering av driftsbyggene på Solheim, Møllendal og Øvsttun gravplasser.

Solheim kapell og muren langs Fjøsangerveien er under utredning. Dette antas å bli to svært kostnadskrevenne prosjekt. I 2021 settes 11 millioner kroner på fond til fremtidig bruk i prosjektene.

Kirkebygg

Korskirken og Domkirken gjennomgår total rehabilitering. Domkirken har i 2021 fått nytt utvendig tak. I tillegg er Skrudhuset ferdig utvendig rehabiliterert. Etter godkjenning fra Riksantikvar og biskop ble alle benkene i sideskipet fjernet, noe som gav rom for en rekke nye muligheter for menigheten. I Korskirken er vi godt i gang med rehabilitering av vinduene. I tillegg har året blitt brukt på forberedelse til rehabilitering av Korskirkegården.

Ved siden av rehabiliteringsprosjektene på Domkirken og Korskirken har det det største enkeltprosjektet vært nytt tak på Fyllingsdalen kirke. I 2020-2021 har kirken fått nytt tak, nytt ventilasjonsanlegg, samt innvendig oppgradering av store deler av kirken. Kirken er Norges yngste listeførte kirke og dette gav viktige føringer for arbeidet. Totalt er det brukt 27 millioner kroner på prosjektet i 2020 og 2021.

For de øvrige kirkebyggene er det også store vedlikeholdsetterslep. Vi arbeider planmessig med å gjennomføre tilstandsanalyser for alle kirkebyggene for å avdekke behov og anslå fremtidig investeringsbehov.

Utenom middelalderkirkene er det Johanneskirken som vil kreve størst investeringer i årene som kommer. Arbeidet ble startet i 2021, med nytt tak på sakristiene, og rehabilitering av noen mindre kirkespir. Samtidig planlegges oppstart av hovedprosjektet.

Nykirken gjennomgår helt nødvendig rehabilitering for å ivareta det 400 år gamle bygget. I tillegg gjøres det mindre oppgraderinger for å kunne ivareta økt aktivitet. Veggene har blitt utvendig rehabiliterert. I tillegg har kirken fått nytt varmesystem, benkevarmere og varmekabler i gulv, oppgraderte toaletter, nye alarmsystemer og oppgradert ventilasjon.

Fridalen kirke har hatt store råteskader i mange vinduer. Nå har ødelagte vinduer blitt reparert eller skiftet ut. I tillegg er uteområdet oppgradert. Kirken trenger også nytt tak, det står på investeringsplanen.

Øvrige prosjekter prioriteres med utgangspunkt i gjennomførte tilstandsanalyser. I 2021 er de største arbeidene utført i Søreide (utvendig rehabilitering og maling) og Slettebakken (lokalisering og utbedring av lekkasjer). I tillegg har Sveitervillaen ved Birkeland kirke fått nytt tak.

Kirken i Bergen ønsker å ta sin del av ansvaret for klimaforbedrende tiltak og universell utforming. I 2021 er det installert nye SD-anlegg i Salhus og Arna kirker, mens anleggene i Bønes og Årstad kirker er utvidet. Jobben med universell tilrettelegging i kirkene pågår, med nye store satsinger hvert år. I 2021 har hovedprosjektet vært ny heis i Åsane kirke. Arbeidet fullføres i 2022.

Det er mange flott kirkedører i Bergen. Det er igangsatt et større prosjekt med rehabilitering / utskifting av disse. I 2021 er kirkedører i Salhus, Birkeland, Arna, Sælen, Fyllingsdalen, Fridalen og St. Markus kirker rehabiliterert.

Bergen kirkelige fellesråd har 3 kirkebyggprosjekt under planlegging:

- Ny kirke i Sædalen
Reguleringsplanen i Sædalen ble vedtatt i 2020. I 2021 har vi hatt pris- og designkonkurranse for å avgjøre hvordan kirken skal bli og hvem som skal bygge den. Oppstart av byggeprosjektet vil skje i 2022.
- Tilbygg til Birkeland kirke – etter nytt avslag fra Bergen kommune må hele prosjektet restarteres, med ny reguleringsplan for området.
- Ny kirke på Haukås – her deltar vi med innspill til kommunens arbeid med reguleringsplan.

Finansiering

Bergen kirkelige fellesråd mottok i 2021 totalt 90,9 (84,9) millioner kroner i tilskudd til investeringer fra Bergen kommune, hvorav 80,4 millioner kroner er rammetilskudd, og 10,5 millioner til nytt kirkebygg på Haukås. Den årlige opptrappingen av investeringsrammen til gravplassområdet med 4 millioner kroner er videreført også i 2021.

Momskompensasjon utgjør 19,6 millioner kroner. Vi har mottatt statlige tilskudd via Riksantikvaren på 2,9 millioner kroner til istandsetting av middelalderkirker og listeførte kirkebygg bygget før 1850. Ytterligere 3,6 millioner kroner er innvilget i 2021, men blir først utbetalt i 2022. Øvrige inntekter (1,2 millioner kroner) er salg av driftsmidler, tilskudd fra menighetsråd og tilskudd fra leietaker i Sveitervillaen.

Investeringsprosjektene er påvirket av koronapandemien i form av leveranseproblemer for enkelte innsatsfaktorer, mangel på arbeidskraft, sterk prisvekst på byggevarer og omfattende smitteverntiltak på anleggsplassene. Resultatet er forsinkelser og økte kostnader.

Driftsregnskap

(tall i parentes gjelder tilsvarende tall for 2020)

(millioner kroner)	Regnskap 2021	Revidert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Driftsinntekter	-258,2	-259,3	-231,2	-248,4
Driftsutgifter	253,5	250,3	234,7	245,9
Brutto driftsresultat	-4,8	-9,0	3,4	-2,6
Netto finansinntekter/-utgifter	-2,1	-1,7	-1,5	-2,6
Resultat før disposisjoner	-6,8	-10,7	1,9	-5,1
Avsatt til disposisjonsfond/bundne driftsfond	5,4	8,0	0,5	2,6
Overført til investeringsregnskapet	1,6	3,0	1,0	2,7
Regnskapsmessig resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk før disposisjoner på 6,8 millioner kroner. Av dette er 1,6 millioner kroner overført til investeringsregnskapet og netto 5,4 millioner kroner overført til driftsfond. Endret prinsipp for justering av tilskudd fra Bergen kommune vedrørende pensjonspremie og høye strømutfgifter forklarer i hovedsak avvikene mellom regnskap pr 31.12.21 og revidert budsjett for 2021.

BKF mottok i 2021 totalt 170,0 (166,0) millioner kroner i driftstilskudd fra Bergen kommune, hvorav rammetilskudd inkludert justering for lavere budsjettert pensjonspremie utgjør 168,7 millioner kroner. Av andre store inntektsposter kan nevnes 26,7 (24,2) millioner kroner fra Den norske kirke

og diverse egne inntekter på 22,5 (21,7) millioner kroner. Dette omfatter blant annet festeavgifter, brukerbetaling og leieinntekter. Netto finansinntekter utgjør 2,1 (2,6) millioner kroner.

Det er et uttalt mål at BKF aktivt skal søke ekstern finansiering for å skaffe enda bedre rammebetingelser for vår virksomhet. I 2021 har dette resultert i 2,9 millioner kroner i økte driftsinntekter, hvorav 1,3 millioner kroner kommer fra Bergen kommune og 0,9 millioner kroner kommer fra Den norske kirke.

Etter avtale med Bergen kommune justeres driftstilskuddet i henhold til faktiske endringer i pensjons-, regulerings- og rentegarantipremie. I 2021 ble reguleringspremien 3,6 millioner høyere enn budsjettert. BKF forventet dermed en tilsvarende oppjustering av driftstilskuddet for 2021. Siden Bergen kommune har overtatt risikoen for reguleringspremien mener kommunen nå at dette skal motregnes mot deler av BKF sitt premiefond. For 2021 utgjør dette 8,3 millioner kroner, det vil si 75 % av ekstraordinær tilførsel i 2020, og ble vedtatt av Bystyret 23. februar 2022. Fra og med 2022 vil kommunen inkludere 75 % av årlig tilførsel til BKF sitt premiefond i sin beregning av driftstilskudd til BKF.

Av totale driftsutgifter på 253,5 (245,9) millioner kroner er 109,1 (101,3) millioner kroner benyttet til lønn og sosiale utgifter. Kjøp av varer og tjenester utgjør 111,91 (113,1) millioner kroner, og er benyttet til løpende drift og vedlikehold av kirker og gravplasser, gravferdstjenester og administrasjon. 49 % av dette gjelder kjøp av tjenester fra egenregiselskapet Akasia kirke og gravplass AS.

Bokførte utgifter til strøm i 2021 er 4 millioner kroner høyere enn i 2020, og de høye strømprisene forventes å vedvare i 2022. Bergen kirkelige fellesråd er Miljøfyrtårnsertifisert og jobber kontinuerlig med energireduserende tiltak både på kort og lang sikt. I 2021 har merkostnaden blitt dekket gjennom reduksjon av andre planlagte aktiviteter og reduserte overføringer til fond/investeringsregnskap.

For å gjenopprette en bærekraftig økonomi for virksomhetsområdet Kirkelig virksomhet og administrasjon ble kirkevergen gjennom budsjettvedtaket for 2021 pålagt å starte nedbemanning og omorganisering med en forventet innsparing i 2021 på 2 millioner kroner. Fellesråd og tillitsvalgte er orientert fortløpende om prosessen. Antall årsverk omfattet av nedbemanningsprosessen er i løpet av 2. halvår redusert med ca. 7 årsverk (netto). Gjennom tilbud om sluttpakker og tilbud om andre ledige stillinger ble det funnet løsninger for de aller fleste som var varslet om mulig oppsigelse. Totalt fem personer i til sammen 65 % stilling har mottatt oppsigelse. Videre omorganisering og nedbemanning forutsettes å skje ved naturlig avgang, og vil derfor fortsette i 2022 og 2023.

Også i 2021 har koronapandemien påvirket Kirkens arbeid, med stadig tilpasninger til nye smitteverntiltak. Det har særlig vært fokus på å ivareta arbeidet knyttet til begravelser, diakoni, konfirmasjon, dåp og gudstjenester.

BKF har hatt ekstrautgifter til renhold og vikarer i perioder hvor antallsbegrensningene har gjort det nødvendig å erstatte ordinær gudstjeneste med flere kortere gudstjenester. Menighetenes egne inntekter (billettinntekter, kollekter m.m.) har naturlig blitt redusert som følge av alle avlyste og reduserte arrangementer. BKF's faste andel av disse har blitt tilsvarende redusert.

Balanse

(millioner kroner)	Regnskap 2021	Regnskap 2020
EIENDELER		
Anleggsmidler	1 203,3	1 177,2
Omløpsmidler	206,4	198,8
Sum eiendeler	1 409,7	1 376,0
EGENKAPITAL OG GJELD		
EGENKAPITAL		
Kapitalkonto	-1 203,3	-1 177,2
Investeringsfond	-140,4	-125,5
Disposisjonsfond	-33,9	-28,7
Sum egenkapital	-1 377,7	-1 331,5
GJELD		
Kortsiktig gjeld	-32,1	-44,5
Sum egenkapital og gjeld	-1 409,7	-1 376,0

Opprinnelig verdsettelse av aksjeposten i Akasia AS var nært knyttet til differansen mellom antatt salgsverdi og bokført verdi på barnehageeiendommene på tidspunkt for virksomhetsoverdragelse fra BKF til Akasia AS. Bokført verdi har vært uendret fra 2016 til 2020 (67,6 millioner kroner). I 2021 har Akasia AS solgt barnehagevirksomheten, og det har derfor vært behov for å vurdere aksjeverdien på nytt. Basert på forventet bokført egenkapital i Akasia AS pr 31.12.21 og en konservativ vurdering av gjenværende verdi i selskapet, er aksjeverdien skrevet ned til kr 20.000.000.

Likestilling, inkludering og mangfold

Bergen kirkelige fellesråd har 27 medlemmer (en fra hvert sokn, samt en representant fra Bergen kommune og prost/prest oppnevnt av biskopen). I 2021 har fellesrådet bestått av 8 kvinner (inkl. fellesrådets leder) og 19 menn. Arbeidsutvalget består av 2 kvinner og 3 menn.

Pr 31.12.21 hadde BKF 166 ansatte fordelt på ca 136 årsverk, hvorav 114 kvinner og 52 menn. Den store andelen kvinner (69%) henger sammen med at det er langt flere kvinner enn menn som søker stillinger hos oss. Samtidig ser vi at en relativt stor andel deltidsstilling er med på å opprettholde denne skjevheten.

Lønnsstatistikk viser at kvinner i snitt tjener 98 prosent av det menn tjener. Dette er en totaloversikt som ikke hensyn til stillingsgruppe eller alder. Det er ingen tegn til at det foreligger systematiske forskjeller i lønnsfastsetting mellom kjønnene.

Vi har i vår personalpolitikk en grunnholdning som går ut på at medarbeidere skal behandles likt, uavhengig av alder, kjønn og seksuell legning. Dette prinsippet gjelder både i rekruttering, lønnsforhandlinger, personalbehandling og kompetanseheving.

Bergen, 22.02.2022 / 09.03.2022

Ragnar Gjengedal
Leder Bergen kirkelige fellesråd

Mette Svanes
Kirkeverge